

Euroanaesthesia 2010 Helsingissä

European Society of Anaesthesiologyn (ESA) kuudes vuosittainen kongressi Euroanaesthesia 2010 järjestettiin Helsingissä 12.–15.6.2010. Neljän päivän tiivis ohjelma koostui refresher-kurseista, luennoista, työpajoista, vapaita esitelmistä (abstrakteista) ja lääketieteellisen satelliittisymposiumeista. Kliinisten aiheiden lisäksi tarjolla oli myös luentoja hallinnosta, etiikasta ja potilasturvallisuudesta aina anestesiohistoriaan. Osallistujia oli peräti n. 5400, mikä on toiseksi eniten nyky-muotoisissa ESA:n kokouksissa Madridin 2006 jälkeen (6100 osallistujaa).

Miten näin iso kongressi järjestetään?

Euroanaesthesia 2010 järjestämisestä Helsingissä päätettiin jo noin neljä vuotta sitten. Tuolloin ESA:n hallitukseen kuulunut Klaus Oikkola kehotti Euroanaesthesia-kokouksen pitopaikkoja rutiinityönään selvittelevää ESA:n sihteeristöä selvittämään myös Helsingin soveltuvuutta kokouksen pitopaikaksi.

– Euroanaesthesia-kokous on kooltaan niin suuri, että vain muutamat Euroopan keskuksat voivat kokouksen ylipäättään järjestää. Rajoittava tekijä on useimmiten salien lukumäärä, koska rinnakkaisseisioita on niin paljon. Kokousta ei myöskään haluta viedä paikkoihin, joissa ei ole varmuutta infrastruktuurin toimivuudesta, kertoo Klaus Oikkola.

Paikallinen järjestelytoimikunta (local organizing committee) muodostettiin aiempien kokousten vakiokaavalla. Mukana olivat Anne Vakkuri (ESA:n valtuuston jäsen), Pertti Pere (SAY:n puheenjohtaja) sekä ESA-aktiivit Klaus Oikkola (entinen ESA:n hallituksen jäsen) ja Arvi Yli-Hankala (Monitoring: equipment and computers -alacomitean jäsen).

Anne Vakkurin mukaan järjestelytoimikunnan ei kuitenkaan tarvinnut vaikuttaa kongressin käytännön järjestelyihin kovinkaan paljon, vaan vastuun järjestelystä kantoi pääasiassa Brysselissä oleva ESA:n sihteeristö toimitusjohtaja Michel de Bisschopin johdolla. Tieteellinen ohjelma rakennettiin 19 eri alakomitean toimesta, minkä jälkeen Tieteellinen komitea koordinoi alakomiteoiden

ehdotuksista kokousohjelman tuntirunkoon sopivan koosteen.

– Järjestelyt toimivat minusta hyvin sekä kongressiorganisaation että Messukeskuksen puolesta. Eniten jäi toivomisen varaa sään suhteen, mutta sitäpä ei voi järjestää, toteaa Anne Vakkuri.

Ahkerat turkulaiset

Parhaiksi valitut abstraktit (yhteensä 18 kpl 942 abstraktin joukosta) esitettiin Best abstracts competition ja Best abstracts – runner-up sessioissa. Muut abstraktit esitettiin puolestaan postereina sessioissa, joissa kukin tutkija piti lyhyen esityksen posteristaan. Valitettavasti abstrakteja esittäneet suomalaiset kertoivat, että esittäjien ja puheen-

johtajien lisäksi posterisessioissa ei juuri näkynyt ulkopuolista yleisöä. Tosin niissä sessioissa, joissa oli yleisöä, syntyi hyvää keskustelua yleisön esittäessä kysymyksiä ja kommentteja.

Eryisesti turkulaiset olivat kunnostautuneet posterien tehtailussa peräti kymmenellä abstraktillaan, ja Anu Maksimowin ja kumppaneiden abstrakti "Local cortical EEG responses to verbal command after clinical loss of consciousness" oli valittu toiseen Best abstracts – runner-up sessioon.

Ensimmäinen ESA Plenary Lecture

Ensimmäistä kertaa Euroanaestesian ohjelmassa oli myös plenary-luento. Sen tarkoituksena on an-

taa tunnustusta eurooppalaiselle anestesiologille, joka on toiminut suunnannäyttäjänä alallaan. Luennon tarkoitus ei ole vain kertoa luennoitsijan omasta tutkimustyöstä, vaan antaa tutkimusaiheesta laajempi kuva ja pohtia sen merkitystä anestesiologialle yleensä. Luennon pitäjäksi oli valittu professori Jennifer Margaret Hunter Liverpoolista, Englannista. Otsikko oli Liverpool FC:n kannattajien laulun mukaan "You'll never walk alone". Luennossaan Hunter kertoi hänen uraansa anestesiologina myötävaikuttaneista Liverpool School of Anaesthesian jäsenistä, sekä koulukunnan erityisesti lihasrelaksantteja ja relaksation monitorointia koskevasta tutkimustyöstä. Esimerkiksi TOF-mittaus on kehitetty Liverpoolissa tehtyjen tutkimusten pohjalta. Aiemmin

British Journal of Anaesthesiology:n päätoimittajana toiminut Hunter kertoi myös omasta ensimmäisestä julkaisustaan¹, ja totesi ettei kenenkään pidä ajatella julkaisevansa vain muutamaa tutkimusta, vaan pitää pyrkiä tekemään tutkimusta useiden vuosikymmenien ajan!

Helsingin julistus

Anestesiologin työn ja työympäristön muuttuessa koko ajan entistä monimutkaisemmaksi ja vaativammaksi virheiden todennäköisyys kasvaa. Maailmassa annetaan tilastojen mukaan 230 miljoonaa anestesiaa vuosittain, ja 7 miljoonaa potilasta saa jonkinlaisen komplikaation. Vakava, anestesiaan liittyvä komplikaatio tulee 1/170–500 poti-

laalle. Kuitenkin potilasturvallisuuden tulee olla kaiken anestesiatoiminnan lähtökohta.

Kongressissa allekirjoitettiin Helsingin julistus potilasturvallisuudesta anestesiologiassa (Helsinki declaration on patient safety in anaesthesiology)². Julistus on viime aikoina paljon esillä ollut leikkauksiin tarkistuslistaa (WHO surgical safety checklist)^{3,4} laajempi kokonaisuus, jossa kiinnitetään huomiota potilaan asemaan ja henkilökunnan koulutukseen sekä keskinäiseen kommunikaatioon. Lisäksi julistuksessa esitetään, että terveydenhuollon rahoituksen on oltava riittävää ja taattava asianmukaiset resurssit turvallisen hoidon järjestämiseksi. Julistus kokoaa yhteen eurooppalaisten asiantuntijoiden käsitykset siitä, miten anestesiologit voivat

parantaa potilasturvallisuutta. Sitä voidaan suositella jokaisen anestesiälääkärin luettavaksi.

ESA:n kokouskuulumisia

ESA:n valtuuston kokous pidettiin kongressin yhteydessä. Kokouksessa käsiteltiin ESA:n taloustilanteen ja sääntöjen lisäksi tutkimukseen ja koulutukseen liittyviä asioita. ESA:lla on menossa esimerkiksi anestesiologien koulutusprojekti Moldoviassa. Projektin puitteissa jo 57 lääkäriä on saanut 6 kk koulutuksen. Myös European Diploma in Anaesthesiology (EDA) -järjestelmää pyritään laajentamaan Itä-Eurooppaan. Tenttejä ollaan aloittamassa mm. Romaniassa ja Sloveniassa. Opetuksen roolia pyritään li-

säksi korostamaan myöntämällä nuorelle (alle 40-vuotiaalle) ope- tuksessa kunnostautuneelle aneste- siologille "Young teaching recogni- tion award". Tämän vuoden palkin- non sai saksalainen Dr. Matthias Ja- cob Münchenistä.

ESA panostaa myös hoitosuosi- tusten laatimiseen. Puudutuksia ja antikoagulaatiota koskeva suositus on lähes valmis, preoperatiivista ar- viointia koskeva suositus on työn al- la. Myös preoperatiivisesta paastos- ta ja massiivin verenvuodon hoi- dosta on tulossa hoitosuositukset. Kaikki ESA:n suositukset julkaistaan netin lisäksi European Journal of Anaesthesiologyssa.

ESA:n tutkimuskomitean tavoit- teena on edistää tutkimusta erityi- sesti Euroopan laajuisessa yhteis- työverkostossa. Tätä varten on pe-

rustettu ESA Clinical Trial Network (ESA CTN), joka koordinoi ja tukee eurooppalaista anesthesiologian tut- kimusta. ESA CTN tutkimusverkos- ton meneillään olevista ja suunni- telluista monikeskustutkimuksista ja niihin osallistumisesta saa tietoa ne- tistä www.euroanesthesia.org.

Palautetta kongressista ja toivo- muksia vastaisen varalle voi antaa osoitteessa www.euroanaesthesia.org. Seuraava kongressi järjestetään Amsterdamissa 2011.

*Minna Ilmakunnas, LT,
anesthesiologian ja tehohoidon
erikoislääkäri, HYKS,
[minna.ilmakunnas\[a\]hus.fi](mailto:minna.ilmakunnas[a]hus.fi)*

*Valokuvat: Minna Ilmakunnas,
Johanna Tuukkanen ja
Arvi Yli-Hankala.*

1. Hunter JM, Jones RS, Utting JE. Use of at- racurium in patients with no renal functi- on. Br J Anaesth 1982; 54: 1251-8.
2. Mellin-Olsen J, Staender S, Whitaker DK, Smith AF. The Helsinki Declaration on Pa- tient Safety in Anaesthesiology. Eur J Anaesthesiol 2010; 27: 592-7.
3. Haynes AB, Weiser TG, Berry WR, ym. Sa- fe Surgery Saves Lives Study Group. A sur- gical safety checklist to reduce morbidi- ty and mortality in a global population. N Engl J Med 2009; 360: 491-9.
4. Ikonen TS, Pauniahho S-L. Leikkaustiimin tarkistuslista. Finnanest 2010; 43: 108-11.

ESA Hospital Visiting & Accreditation Programme (HVAP) on myöntänyt Centres of excellence in Europe for anaesthesia training -sertifikaatin TYKS:n anesthesiologian, tehohoidon, ensihoidon ja kivunhoidon (ATEK) klinikalle.

